

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 12 oktober 2016

Portefeuillehouder(s) : Wethouder Margot Stolk

Portefeuille(s) : Sport

16R.00628

Contactpersoon : Reinier Heere

Tel.nr. : 0652624208

E-mailadres : heere.r@woerden.nl

Onderwerp:

Gezondheidsrisico gebruik kunstgrasvelden

Kennismemen van:

- Besluit van het College van B&W om laboratoriumonderzoek te doen naar de samenstelling van het rubbergranulaat op de 9 kunstgras voetbalvelden van de gemeente Woerden.
- Besluit van het College van B&W geen nieuwe opdrachten te verstrekken om kunstgrasvelden met rubbergranulaat te ontwikkelen, in afwachting van nieuw onderzoek en mogelijk nieuwe aanwijzingen van de KNVB en keuringsinstanties.
- Besluit van het College van B&W om het per direct verwijderen van rubbergranulaat van de 9 kunstgras voetbalvelden met de gemeenteraad te bespreken.

Inleiding:

TV-uitzending Zembla over kankerverwekkende kunstgrasvelden

Het televisieprogramma Zembla heeft op 5 oktober jl. aandacht besteed aan het gebruik van rubbergranulaat (korrels) op kunstgrasvelden. Rubbergranulaat wordt ingestrooid op kunstgrasvelden en bepaalde stoffen in de korrels worden ter discussie gesteld door een aantal deskundigen. Deze zijn volgens hen mogelijk kankerverwekkend. Volgens de KNVB en Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (hierna: RIVM) zijn er geen aanwijzingen dat sporten op kunstgras leidt tot een gezondheidsrisico voor de sporters. In de uitzending van ZEMBLA zetten wetenschappers echter vraagtekens bij het onderzoek van het RIVM: "als toxicoloog zeg ik: ik zou niet spelen op die velden, omdat we de risico's onvoldoende kunnen inschatten", aldus de Utrechtse toxicoloog Martin van den Berg in het tv-programma.

Gemeente heeft 9 kunstgrasvelden met rubbergranulaat, samenstelling is onbekend

Op basis van het advies van het RIVM en de KNVB en eisen van het Milieukeurmerk heeft de gemeente Woerden in het verleden gekozen voor het gebruik van rubbergranulaat op 9 kunstgrasvelden (voetbalverenigingen). De kunstgrasvelden zijn in verschillende periodes aangelegd. Vanuit de aanbestedingsdocumenten en vanuit de oplevering van velden zijn geen gegevens beschikbaar die informatie geven over de samenstelling van het rubbergranulaat.

Communicatie met Woerdense voetbalverenigingen, Sportoverleg en buitenschoolse opvang

Voorafgaand aan de uitzending heeft de gemeente een brief gestuurd naar de voetbalverenigingen, buitenschoolse opvang en het Sportoverleg. Daarin is aangegeven dat de gemeente ook rubbergranulaat op de kunstgras voetbalvelden heeft gebruikt en de kwestie nauwgezet volgt. Tevens is aangekondigd dat indien uit het lopend onderzoek blijkt dat er onacceptabele risico's zijn de gemeente maatregelen neemt. Op 7 oktober jl. is een bericht op de Website van de gemeente geplaatst met daarbij een verwijzing naar veelgestelde vragen.

Ook de brief aan de voetbalverenigingen is daarbij opgenomen. Tevens is telefonisch contact opgenomen met ouders en bestuursleden die de gemeente hebben benaderd over dit onderwerp.

Wisselende berichten RIVM en onrust bij sportverenigingen

Het RIVM heeft in een persbericht van 6 oktober jl. haar bevindingen en aanwijzingen uit eerder onderzoek bevestigd. Op 7 oktober jl. kwam het RIVM met nieuwe aanwijzingen. Het RIVM gaf het advies kinderen na afloop te laten douchen en in de schone kleren te steken. Verder werd aangeraden kinderen niet te laten spelen met de rubberkorrels die op een kunstgrasveld te vinden zijn. De KNVB heeft aangegeven geen extra maatregelen tegen het voetballen op kunstgras nemen.

Uit gesprekken met een aantal Woerdense voetbalverenigingen blijkt dat er veel onrust is bij de leden. In de media verschijnen ook berichten dat de voetbalverenigingen verdere aanwijzingen van de KNVB afwachten.

Vervolgonderzoek RIVM en ECHA

Op 7 oktober jl. heeft Minister Schippers (Sport) het RIVM opdracht gegeven opnieuw onderzoek uit te voeren naar de rubberkorrels. Het onderzoek betreft een literatuuronderzoek en het bemonsteren en onderzoeken van het rubbergranulaat van 50 tot 100 velden. Dit onderzoek moet nog voor het einde van het jaar klaar zijn.

Door de Europese commissie is al eerder aan het ECHA (European Chemicals Agency) opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de samenstelling van de stoffen van rubbergranulaat en de effecten hiervan op de gezondheid van mensen. De uitkomst daarvan is nog niet bekend, de resultaten van het onderzoek worden rond februari 2017 verwacht.

Laboratoriumonderzoek van rubbergranulaat in Woerden op korte termijn

Het college wenst op korte termijn helderheid over de samenstelling van de rubberkorrels op de kunstgrasvelden. Het verkrijgen van duidelijkheid ziet het college ook als noodzakelijke voorbereiding op mogelijke vervolgstappen of beleidswijzigingen naar aanleiding van eventueel veranderende normering/wetgeving en de uitkomsten van de onderzoeken van het RIVM en het ECHA. De gemeente heeft SGS Nederland opdracht gegeven om monsters van het rubbergranulaat te onderzoeken. SGS Nederland is wereldleider op het gebied van inspectie, controle, analyse en certificering. Leden van het Sportoverleg Woerden nemen zitting in de begeleidingscommissie van het onderzoek. SGS Nederland kan voor medio november rapporteren.

Verwijderen van rubbergranulaat van de 9 kunstgrasvelden is een ingrijpende maatregel

Het per direct verwijderen van het rubbergranulaat geeft maximale zekerheid over het voorkomen van mogelijke gezondheidsrisico's van het gebruiken van rubbergranulaat. Deze interventie zou, naar verwachting ook de bezorgdheid van gebruikers van de betreffende velden aanzienlijk verminderen.

Daarentegen worden er op dit moment diverse onderzoeken gedaan naar de gezondheidsrisico's van rubbergranulaat en de resultaten zijn nog niet bekend. De kosten van verwijdering van het rubbergranulaat van de kunstgrasvelden in Woerden (en het storten van nieuwe vulling, bijv. kurk) zijn naar schatting tussen de € 500.000 en € 800.000. Een dergelijke uitgave is niet begroot en, gezien het spoedeisende karakter, ligt dekking vanuit de algemene reserve voor de hand. Het college ziet het verwijderen van het rubbergranulaat derhalve als ingrijpende maatregel. Indien uit vervolgonderzoek van het RIVM en ECHA zou blijken dat een dergelijke maatregel niet noodzakelijk is geweest, kan het verwijt worden gemaakt dat de gemeente ondoelmatig met publieke middelen omgaat.

Het college heeft de behoefte om met de raad hierover z.s.m. van gedachten te wisselen. Gezien de ingrijpende (financiële) consequenties is volgens het college hiervoor ook voldoende aanleiding. Indien uit deze bespreking blijkt dat er behoefte is aan onderliggende documenten of voorstellen dan zal het college deze leveren. In het licht van de onrust in Nederland en in Woerden over het kunstgras en aangezien de kwestie de gezondheid van een grote groep inwoners betreft, stelt het college deze afwijkende bestuurlijke afhandeling voor.

Kernboodschap:

Door de uitzending van het programma Zembla van 5 oktober 2016 zijn vragen gerezen over de mogelijke gezondheidsrisico's die kunstgrasvelden kunnen hebben voor gebruikers. De gemeente wenst op korte termijn helderheid over de samenstelling van de rubberkorrels op de kunstgrasvelden. De gemeente heeft daarom SGS Nederland opdracht gegeven om monsters van het rubbergranulaat van alle kunstgras voetbalvelden te onderzoeken. Tevens verstrekt de gemeente geen nieuwe opdrachten om kunstgrasvelden met rubbergranulaat te ontwikkelen, in afwachting van nieuw onderzoek.

Communicatie:

Communicatie via de gebruikelijke middelen. Nauw overleg met alle belanghebbenden zoals het Sportoverleg, voetbalverenigingen en buitenschoolse opvang. De gemeente reageert adequaat op vragen van inwoners. Resultaten van het onderzoek worden gedeeld met de raad.

Bijlagen:

n.v.t.

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

